

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei

Cont nr. 45.10.4.09.2

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,

Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM

— serviciul export-import presă — Calea Griviței

nr. 64—66, P.O.B. 2001 telex 011226 — București.

Două milenii de viață bisericească

Învățătura creștină a fost cunoscută parțial pe teritoriul Patriei noastre, încă din a doua jumătate a secolului I. O veche tradiție — consemnată și de istoricul bisericesc Eusebiu din Cezareea — aminteste de propovăduirea Sf. Apostol Andrei în teritoriul dintre Dunăre și Marea Neagră, devenit mai târziu provincia Scythia Minor. La începutul secolului IV, în aceeași provincie întâlnim un scaun episcopal la Tomis, cinstit de ierarhi cu aleasă cultură teologică, din care unii au fost trecuți în rândul sfinților. Cercetările arheologice efectuate aici au dus la descoperirea urmelor a 30 de bazine și a peste 70 de inscripții paleocreștine în limbile latină și greacă, toate din secolele IV—VI.

De asemenea, aici se cunosc multe nume de martiri creștini de la sfârșitul secolului al III-lea și începutul celui următor.

În restul teritoriului Patriei noastre, existența unei vieți creștine este dovedită de unele descoperiri arheologice, precum și de unele știri istorice-literare. Sînt bine cunoscute o serie de obiecte paleocreștine din secolul al IV-lea, între care menționăm: donariul sau tăblița votivă de la Biertan (jud. Sibiu) cu inscripția latină: „Ego Zenovius votum posui” (eu Zenovius am pus ofrandă, dănie), gemma de la Potaissa (Turda de azi), reprezentînd scena Bunului Păstor, cîteva opaițe în formă de cruce și unele obiecte cu simboluri specifice creștine, bazinele de la Sucidava (azi Celei—Corabia) și Morisena (azi Cenad, jud. Timiș) etc. La acestea se adaugă felurite știri istorico-literare cum ar fi actul martiric al Sf. Sava care a suferit moarte de martir în părțile Buzăului, la 12 aprilie 372, precum și numeroasele cuvinte românești cu înțeles creștin de origine latină, formate încă din secolele II—IV. Toate acestea constituie mărturie sigură asupra vechimii creștinismului ortodox român.

După marea invazie avaro-slavă din jurul anului 600, organizarea bisericească a strămoșilor noștri a avut de suferit. Dar aceasta nu înseamnă că a încetat viața creștină. Ca și în alte părți ale lumii creștine, vor fi activat și în părțile noastre așa numiții „horepiscopi” sau „episcopi de țară”, un fel de „vicari” ai episcopilor, unii din ei avînd hirotonie de preoți, alții de episcopi. În secolele VII—IX a pătruns „ritul slav” la români, adică limba slavă în cult, în locul celei preromâne, folosită pînă atunci, probabil prin predica unora din ucenicii Sf. Ciril și Metodie, „apostolii” slavilor.

În ce privește viața creștină în teritoriile intracarpatiche, adică în Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, ea a fost tot atît de intensă ca și în restul țării. Am pomenit mai sus cîteva obiecte paleocreștine descoperite în Transilvania, toate din secolul IV. Recentele cercetări arheologice au dus la descoperirea de noi obiecte creștine, datînd din secolele următoare. Amintim, de pildă, ruinele a șase biserici la Dăbica, la aproximativ 30 km de Cluj-Napoca, cele mai vechi fiind din secolul IX și unele piese creștine de factură bizantină, tot acolo. Se crede că cetatea de la Dăbica era centrul stăpînirii lui Gelu, unul din conducătorii români din Transilvania, în secolul IX sau începutul celui următor, care a opus rezistență expansiunii străine în Transilvania.

Dintr-o lucrare medievală cu titlul „Viața Sf. Gerard”, scrisă în limba latină, aflăm că în jurul anului 1000 exista în Morisena (azi Cenad—Timiș) o mănăstire ortodoxă cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, ridicată de un conducător local cu numele Abtum sau Ohtum. Cîteva ani mai târziu, a fost ridicată, în apropiere, o nouă mănăstire ortodoxă, cu hramul Sf. Gheorghe. În secolele următoare, în Transilvania existau alte numeroase mănăstiri ortodoxe românești. Recent s-au descoperit ruinele unor așezări monahale rupestre adică în forma unor chilii săpate în stîncă, în părțile Sălajului, iar

diferite acte medievale fac amintire de mănăstirile Hodoș (Arad), atestată documentar în 1177, Meseș (jud. Sălaj), ș.a. Într-un act papal din 1204, se făcea amintire de mănăstirile călugărilor greci, adică ortodocși, din Transilvania recomandîndu-se punerea lor sub ascultarea Bisericii romano-catolice.

În același timp, în toate teritoriile intracarpatiche s-au ridicat, în secolele XII—XV, un șir nesfîrșit de biserici și mănăstiri românești din piatră, din care cele mai multe au supraviețuit pînă azi. Între acestea amintim, în primul rînd, biserica din Streisîngiorgiu (jud. Hunedoara), unde s-au descoperit, în vara anului 1975, un strat de zugrăveală și o inscripție murală datînd din anul 1313—14, în care erau pomeniți preotul Naneș și zugravul Teofil. Este vrednic de subliniat faptul că sub acest strat de zugrăveală exista unul și mai vechi, din secolele XI—XII. Biserica din Densus, în apropierea Sarmizegetusei romane, datează de prin secolul X, cu adăugiri și renovări din secolul XIII, zugrăvită în 1443 de un meșter cu numele Ștefan, venit probabil din Țara Românească. Din secolele XIII—XIV datează bisericele din Strei, Sîntămăria Orlea, Cetatea Colțului, Ostrovul Mare, Sîmpetru, Mănăstirea Prislop, Gurasada, Leșnic, Ribița, Crișcior ș.a., toate în județul Hunedoara, ctitorii ale cnejilor români din aceste părți, majoritatea cu frumoase picturi în frescă, din care multe au rezistat la intemperiiile vremii, pînă azi. Din alte părți ale teritoriilor intracarpatiche pomenim bisericele de la Rîmeș și Zlatna (jud. Alba), Seghiște (jud. Bihor), Vad și Feleac (jud. Cluj), biserica Sf. Nicolae din Scheii Brașovului, ruinele bisericilor din Cuhea și Giulești (jud. Maramureș) a mănăstirilor Sf. Mihail din Peri—Maramureș, Voivozi (jud. Bihor), precum și mănăstirile din Banat (Bezdin, Partoș, Săraca, Voilovița, Zlatița, Mesici etc.). La acestea se adaugă alte biserici atestate documentar în secolele XIII—XV, care au dispărut în cursul veacurilor.

De bună seamă că în toate aceste biserici și mănăstiri slujeau preoți și călugări, avînd în fruntea lor protopopi și egumeni. Unii dintre ei sînt pomeniți cu numele în diferite documente și inscripții. De pildă, preotul Naneș din Streisîngiorgiu la 1313—14, protopopul Petru din Ostrovul Mare la 1360, protopopul Dobrotă din Rîu—Bărbat în 1411, preotul Vilcu din Rușor la 1435 (sate în jud. Hunedoara), preotul Miroslav din Giulești Maramureșului în 1384, preoții din Seghiște și Vintire (jud. Bihor) și mulți alții.

Existînd atîtea biserici și mănăstiri, precum și slujitori ai acestora, era firesc să existe și episcopi care să sfințească bisericele respective și să hirotonească pe preoții lor. Se pare că un episcop cu numele Ursus, participant la Sinodul VII ecumenic din 787, păstora undeva în Banat, poate la Morisena. Dat fiind numărul mare de biserici descoperite la Dăbica, autoritatea lui Gelu de mare conducător politic, ca și legăturile lui cu imperiul bizantin, presupunem că aici, la Dăbica, a existat și un scaun episcopal românesc, prin secolele IX—XI.

În anul 1020, documentele vremii amintesc o episcopie la Dibiscos, pe care unii istorici o situează în Banat, în fosta localitate romană Tibiscum (azi Jupa—Caransebeș).

În anul 1205, într-o scrisoare a papii Inocențiu III, era menționată o episcopie ortodoxă „pe moșile fiilor cneazului Bilea”. Unii istorici socoteau că această episcopie ar fi fost undeva prin Bihor. Mai degrabă credem că era în părțile Hunedoarei, unde întâlnim atîtea biserici românești, precum și cnejii ctitori de biserici cu numele Bilea.

Mai târziu, într-un act dat de patriarhul ecumenic Antonie IV la 13 august 1391, prin care declara mănăstirea Sf. Mihail din Peri Maramureș

(Continuare în pag. 2)

Piine pentru suflet

Veste bună

Zi de zi, dacă nu chiar clipă de clipă, bat la poarta minții noastre numeroase vești. Unele care ne bucură, altele care ne întristează; unele care ne arată vrednicia, altele nevrednicia oamenilor; unele care zămislesc gînduri și fapte mărețe, altele care duc spre prăpastie și întuneric.

Pentru creștini cea mai bună veste a fost și rămîne vestea pe care a adus-o îngerul Gavriil Fecioarei Maria, că va aduce în lume și va naște pe Domnul nostru Iisus Hristos.

Cu adevărat aceasta a fost vestea marei bucurii, „Bunavestire”, vestea minunată a împlinirii așteptărilor și nădejilor de veacuri în venirea Mîntuitorului. Ea arată calea împăcării cu Dumnezeu și făcea să răsără razele biruitoare asupra păcatului și morții, care cuprinsese întreaga lume.

De atunci orice veste care ne ajută să ne ridicăm din suferință, din păcat și ne oferă sprijin pe calea desăvîrșirii, poartă numele de veste bună.

Dăm slavă lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să trăim într-o vreme plină de vești bune, de împliniri mărețe în viața poporului nostru și a lumii. Cu toate barierele și greutățile ce stau în calea progresului material și spiritual, omenirea pășește înainte pe drumul desăvîrșirii. În orice domeniu de activitate a omului am privi, întâlnim drumuri și cărări care duc spre progres. Se cuceresc spațiile văzduhului, se explorează adîncul apelor, sînt fel de fel de descoperiri menite să îmbunătățească viața locuitorilor pămîntului.

Pe lîngă această sîntem martori ai unor strădănituri uriașe, de cucerire a unei ordini morale, a unui climat de etică în care să se îplinească cele mai scumpe aspirații ale omului: omenia, dragostea, pacea, libertatea, dreptatea, echilibrul moral și material dintre oameni și popoare.

Nu este de mirare dacă în această uriașă strădanie spre mai bine, spre desăvîrșire, putem vorbi și de o contribuție a Bisericii, dacă și Biserica vine cu vestea ei bună, cu sprijinul ei pentru înălțarea creștinului, pentru cucerirea demnității umane. Iată una din veștile bune ce o putem da cititorilor noștri în această privință.

Prin purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian și prin strădania neobosită a părintelui profesor Dumitru Stăniloae — recent numit doctor honoris causa al Facultății de Teologie din Tesalonic — a apărut volumul cinci al florilegiului de învățătură duhovnicești, numit *Filocalia*.

Volumul cinci cuprinde învățăturile duhovnicești ale lui Petru Damaschinul și Parafraza în 150 capete a Sfîntului Simeon Metafrastul la cele 50 de cuvinte ale Sfîntului Macarie Egipteanul.

Slujitorii altarului, precum și toți iubitorii de frumuseți duhovnicești, au prilejul să se hrănească din acest izvor al spiritualității ortodoxe, precum și un ajutor prețios în strădania spre înălțimi spirituale, o panoplie întregă de arme duhovnicești pentru ridicare pe treptele desăvîrșirii morale și ale slujirii lui Dumnezeu și semenilor.

Dăm numai cîteva texte spre exemplificare. „Datori sîntem să cugetăm și să facem cu toată puterea binele, ca să vină deprinderea și obișnuința, să lucreze de la sine și fără osteneală cele de toate zilele, precum Părinții au biruit prin cele mici pe cele mari” (p. 44).

„Mai mare este facerea de bine pe seama unui suflet prin cuvînt sau prin rugăciune, precum mai mare lucru este cînd cineva rabdă aproapei... Aceasta este răbdarea cea curată a răului, care ne curăță sufletul și-l ridică spre Dumnezeu. Fiindcă slujirea omului e mai mare decît orice lucru. Căci nu este ceva mai mare între virtuți și mai desăvîrșit decît dragostea aproapei. Sîntem datori să

(Continuare în pag. 4)

Informații ecumeniste

● Intre 19—23 mai 1976 Prezidiul și Comitetul Consultativ al Conferinței Bisericii Europene s-a întrunit la Moscova.

Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată la această întrunire de către I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei și de P. S. Episcop Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal.

În cadrul acestei întruniri au fost dezbătute sarcinile care revin Conferinței Bisericii Europene după Adunarea Generală de la Engelberg-Elveția din 1974 și alte aspecte ale colaborării acestui for creștin european cu diferite Biserici creștine care încă nu sînt membre în Conferință.

De asemenea au fost luate hotărâri cu privire la viitoarele întruniri ale Prezidiului și Comitetului Consultativ al Conferinței Bisericii Europene.

● Intre 17—19 iunie 1976 au avut loc la Sofia lucrările Seminarului, organizat de C.C.P., cu tema: *Rezultatele Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa și importanța lor pentru Lumea a III-a*, la care au luat parte 70 delegați din 24 țări.

Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată de d-l Dr. Cezar Vasiliu, redactorul Buletinului „Romanian Orthodox Church News”.

Delegatul român a prezentat o declarație în care a încadrat tema Seminarului într-un context teologic, arătînd că marea responsabilitate în aplicarea prevederilor de la Helsinki revine conducătorilor și guvernelor statelor semnatare, dar că și creștinii își pot aduce contribuție, de pe pozițiile lor, la realizarea și aplicarea prevederilor „Actului final”.

● Intre 23—26 iunie 1976 a avut loc la Academia teologică din Oiso-Japonia întrunirea subcomisiei pentru dezarmare a Conferinței Creștine pentru Pace, cu tema: *Situația de astăzi a dezarmării și rolul creștinilor*, la care au luat parte 30 membri ai subcomisiei, observatori și oaspeți din 13 țări.

Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată de P. C. pr. Dumitru Soare, consilier patriarhal la sectorul Relații externe bisericești.

Delegatul român a luat cuvîntul pe marginea referatelor, arătînd că România a participat activ, de-a lungul anilor, la negocierile pentru dezarmare, străduindu-se să determine, prin propuneri concrete, trecerea de la declarații în favoarea dezarmării la măsuri concrete. România este una din țările promotoare a ideii creării unor zone libere de arme nucleare, a transformării Balcanilor într-o

zonă lipsită de arme nucleare și baze străine. A insistat asupra contribuției active a României la eliminarea din viața omenirii a războiului.

● Intre 21 iunie—1 iulie 1976 a făcut o vizită în țara noastră past. Dr. Henrik Svenungsson, consilier pentru relații externe al Arhiepiscopului luteran de Uppsala (Suedia) Dr. Olof Sundby, însoțit de P. C. pr. prof. Alexandru Ciurea, parohul Bisericii ortodoxe române din Stockholm.

Oaspetele suedez a vizitat biserici și mănăstiri din București, din Episcopia Rîmnicului și Argeșului și din Arhiepiscopia Craiovei, fiind primit de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, de P. S. Episcop Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal, de P. S. Episcop Iosif al Rîmnicului și Argeșului și de P. C. Episcop-vicar Nestor Severineanul.

● Intre 28 iunie—5 iulie a. c., Consiliul Ecumenic al Bisericii a organizat la Arbresle, lângă Lyon (Franța), o întâlnire ecumenică a Asociațiilor de diaconese și diaconi cu tema: *Koinonia și diaconia*, la care au participat 60 persoane, în majoritate femei, reprezentînd Biserici: Ortodoxă, Romano-Catolică, Vechi-Orientale, Anglicană și Protestantă.

Din partea Bisericii Ortodoxe Române a participat: D-na prof. Ecaterina Braniște și monahiile Nazaria Nița (Mănăstirea Văratec) și Heruvima Pică (Mănăstirea Tîgănești), care au prezentat activitatea comunităților religioase din Biserica noastră, atît parohiale cît și monahale.

● Intre 10—12 iulie 1976, un grup de pastori, teologi și reprezentanți ai Bisericii Valdeze, Romano-Catolice și Baptiste din Italia, simpatizanți ai C.C.P., au făcut o vizită în țara noastră, ca oaspeți ai Patriarhiei Române.

Oaspeții italieni au participat la slujbe ortodoxe, au vizitat mănăstiri și biserici din Capitală și împrejurimi.

Oaspeții au fost primiți de P. S. Episcop Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal, care le-a vorbit despre situația Bisericii Ortodoxe din România, apoi au vizitat Institutul Teologic din București, unde au avut discuții cu profesorii.

● Intre 24—28 iulie 1976, Comisia Afacerilor Internaționale a C.E.B. a organizat la Montreux (Elveția) o reuniune internațională privind rezultatele Conferinței pentru Securitate și Cooperare de la Helsinki.

Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată de P. C. pr. prof. Dumitru Popescu, prorectorul Institutului teologic din București.

Cezar Vasiliu

Două milenii de viață bisericească

(Urmare din pag. 1)

șului drept stavropighie patriarhală, erau amintiți și „arhiereii locali” din Transilvania, fără ca să fie trecuți cu numele.

De la mijlocul secolului al XV-lea sînt pomeniți cu numele o serie de vlădici ortodocși români din Transilvania, fie în diferite acte de cancelarie, fie în inscripții din biserici, mănăstirile consemnate mai sus. Așa de pildă, în 1456, era amintit episcopul Ioan în Hunedoara, prigonit și închis de inchișitorul papal Ioan de Capistrano. O inscripție descoperită nu de mult la Mănăstirea Rîmeț (jud. Alba) amintea pe arhiepiscopul Gheorghe al Transilvaniei, în a doua jumătate a secolului al XV-lea.

În ultimele două decenii ale secolului al XV-lea, vlădici ortodocși români ai Transilvaniei și-au așezat reședința în satul Feleac, în apropiere de Cluj. Aici sînt atestați documentar arhiepiscopul Daniil, la sfîrșitul secolului XV, urmat de Marcu, apoi de Danciu, al cărui nume călugăresc nu-l cunoaștem și de Petru, în 1538.

În 1553 era trimis la Tîrgoviște, pentru a fi hirotonit arhiereu, preotul Ioan din satul Peșteana, în părțile Hațegului. Probabil s-a stabilit la Hunedoara sau la mănăstirea Prislop, situată în apropiere.

După 1541, cînd în locul voievodatului s-a creat principatul Transilvaniei, avînd capitala la Alba Iulia, mitropoliții ortodocși români și-au mutat reședința în apropierea acestui oraș. Astfel, mitropoliții Hristofor I (1557), Sava (1559), Gheorghe (înainte de 1561) apoi din nou Sava, și-au avut reședința la Geoagiu (jud. Alba), unde exista o veche mănăstire ortodoxă. Abia Sava s-a stabilit în satul Lancrăm, în vecinătatea orașului Alba Iulia, înainte de 1570. După 1571, mitropolitul Eftimie și-a stabilit reședința în Alba Iulia, unde au rămas urmașii săi, pînă la începutul secolului al XVIII-lea. Aici au păstorit mitropoliții Hristofor II, Ghenadie I, Ioan de la Prislop, în secolul al XVI-lea, apoi Teoctist, Dosoftei, Ghenadie II, Sf. Ilie Iorest, Simion Ștefan, Sf. Sava Brancovici ș. a., în secolul al XVII-lea. Toți aceștia au fost hirotoniți de mitropoliții Țării Românești, fie la Tîrgoviște, fie la București, ca mărturie a unității românilor de pe ambele versante ale Carpaților. Consemnăm și faptul că în 1597, Mihai Viteazul, pe atunci domn al Țării Românești, a ctitorit la Alba Iulia o nouă catedrală și o nouă reședință mitropolitană cu noi chilii în jurul lor, pe seama mitropoliților români ai Transilvaniei, clădiri care au slujit în scopul în care au fost ridicate pînă în anul 1714, cînd au fost dărîmate din ordinul Habsburgilor. Mitropolia însăși a fost desființată, cu cîțiva ani mai înainte, în 1701. Mai tîrziu s-a reînființat, ca episcopie (1761), apoi ca Mitropolie (1864), cu sediul la Sibiu, unde a rămas pînă astăzi.

Mihai Viteazul deci n-a ctitorit Mitropolia Transilvaniei, ci numai o nouă catedrală pentru această Mitropolie, care ființa mai de mult.

În părțile de nord ale Transilvaniei exista o episcopie la Vad (jud. Cluj), înființată, după părerea celor mai mulți cercetători, de Ștefan cel Mare, pentru feudele sale din Transilvania, către sfîrșitul secolului al XV-lea și care a dăinuit pînă pe la mijlocul secolului al XVII-lea. O altă episcopie ortodoxă românească exista în Maramureș, pînă în primele decenii ale secolului al XVIII-lea, dar cîrmuitorii ei n-au avut o reședință stabilă. Episcopii de la Vad și din Maramureș au păstrat permanente legături cu Moldova, fiind de obicei hirotoniți la Suceava sau la Iași. În Banat, avem știri despre existența unei mitropolii românești la Timișoara, unde a păstorit între alții Sf. Iosif cel Nou de la Partoș (sec. XVII) și a unei episcopii la Caransebeș. În părțile Crișanei sînt atestați documentar episcopi ortodocși la Ineu și Lipova încă din secolul al XVI-lea, care s-au stabilit apoi definitiv la Arad, în 1706 și la Oradea, către sfîrșitul secolului al XVII-lea și începutul celui de-al XVIII-lea.

Din toate acestea, se desprinde constatarea că pe meleagurile noastre exista o intensă viață bisericească ortodoxă încă din secolul al IV-lea, credincioșii de aici avînd locașuri de cult, precum și preoți. Știri despre o viață bisericească organizată, în frunte cu un episcop avem mai tîrziu, începînd cu secolul al IX-lea.

De atunci apar în izvoarele timpului știri despre episcopii ortodoxe românești, cu preoți, călugări, protopopi, egumeni, episcopi și mai tîrziu mitropoliți de neam român.

Toate acestea sînt pentru noi mărturii grăitoare ale vechimii, unității și continuității românilor pe aceste meleaguri.

Pr. prof. Dr. Mircea Păcurariu

Temeiuri ale învățaturii noastre de credință

2. Sfînta Taină a Mirungerii

— „Cel ce crede în mine, precum a zis Scriptura: rîuri de apă vie vor curge din pîntecele lui. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe care aveau să-l primească acei ce cred în El. Căci încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit” (Ioan 7, 38—39).

— „Iar Apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvîntul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și Ioan, care coborînd s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfînt, căci nu se pogorîse încă peste nici unul dintre ei, ci erau numai botezați în numele Domnului Iisus. Atunci își puneau mîinile peste ei și ei luau Duhul Sfînt” (F. Ap. 8, 14—17).

— „Și auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus. Și punîndu-și Pavel mîinile peste ei, Duhul Sfînt a venit asupra lor și vorbeau în limbi și prooroceau” (F. Ap. 19, 5—6).

— „Dar voi nu sînteți în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al lui... Pentru că n-ați primit iarăși un duh al robiei, spre temere, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva! Părinte!” (Rom. 8, 9—15).

— „Iar Cel ce ne întărește pe noi împreună cu voi, în Hristos și ne-a uns pe noi, este Dumnezeu, care ne-a și pecetluit pe noi și a dat arvuna Duhului, în inimile noastre” (II Cor. 1, 21—22).

— „Întru Care și voi — auzind cuvîntul adevărului, Evanghelia mîntuirii voastre, crezînd în El, ați fost pecetluiti cu Sfîntul Duh al făgăduinței, care este arvuna moștenirii noastre, spre rîscumpărarea celor dobîndiți de El și spre lauda slavei Sale” (Ef. 1, 13—14).

— „Iar voi, ungere aveți de cel Sfînt și știți toate... Cît despre voi, ungerea pe care ați luat-o de la El rămîne între voi și n-aveți trebuință ca să vă învețe cineva, ci precum ungerea Lui vă învață despre toate și învățătura aceasta adevărată este și nu este minciună, rămîneți întru El, așa cum v-a învățat” (I Ioan 2, 20—27).

— „El ne-a mîntuit, nu din faptele cele întru îndreptare, săvîrșite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia nașterii celei de a doua și prin înnoirea Duhului Sfînt” (Tit 3, 5).

— „Să nu întristați Duhul cel Sfînt al lui Dumnezeu, întru care ați fost pecetluiti pentru ziua rîscumpărării” (Ef. 4, 30).

— „Iar nădejdea nu rușinează pentru că iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre, prin Duhul Sfînt, cel dăruit nouă” (Rom. 5, 5).

— „Vouă după ce ați ieșit din cristelnița sfinței ape, vi s-a dat ungerea, preînchipuirea aceleia cu care a fost uns Hristos, iar aceasta este: Sfîntul Duh” (Sf. Chiril al Ierusalimului).

— „Noi de aceea ne numim creștini, pentru că am fost unși cu dumnezeiescul mir” (Teofil al Antiohiei).

— „Taina Sf. Mir împărtășea credincioșilor în vremurile mai de demult puteri de a vindeca, de a prooroci, de a vorbi în limbi precum și alte daruri, care toate dădeau oamenilor puterea lui Hristos cea peste fire. Astfel de semne minunate erau și trebuitoare în vremurile de întemeiere a Bisericii și de întărire a religiei creștine... Ceea ce Sfîntul Mir împărtășește la toți creștinii de totdeauna și din orice vreme sînt darurile cele atît de folositoare sufletelor: darul evlaviei și al rugăciunii, al dragostei și al înțelepciunii precum și

(Continuare în pag. 4)

35 DE ANI ÎNTRU SLUJIREA BISERICII

În vara acestui an s-au împlinit trei decenii și jumătate de la tundera în monahism, hirotonia întru ierodiacon și ieromonah a P.S. Emilian, Episcop de Alba Iulia. Tot în acest an se împlinesc 3 ani de slujire arhierască a P.S. Sale.

P. S. Episcop EMILIAN
elev la Seminarul Monahal Cernica, 1938

Se cuvine să facem un scurt popas și să ridicăm un cuvânt de admirație și omagiu pentru ierarhul cinstitor de Dumnezeu și slujitor al semenilor săi. Născut la 23 noiembrie 1921 în satul Rohia, pe frumoasele meleaguri ale Țării Lăpușului, rămâne orfan la vârsta de 10 ani. După terminarea a cîteva clase primare, a fost înfiat de vrednicul stareț Gherontie Guțu de la mănăstirea „Sf. Ana”—Rohia, vatră păstrătoare a dreptei credințe și de aleasă trăire duhovnicească. Atras irezistibil de tainele cele adînci ale Teologiei a fost trimis în anul 1936 la Seminarul monahal de la Mănăstirea Cernica, pe care este silit din cauza vitregiei vremurilor, să-l întrerupă în anul 1938 și să urmeze la Dej cursurile unei școli profesionale.

Rămînînd însă credincios idealului de viață pe care și-l alesese încă din 1934 cînd a fost primit ca novice la Mănăstirea „Sf. Ana”, de îndată după ocuparea părții de nord a Ardealului, s-a reîntors la Mănăstirea „Sf. Ana”, alături de bunul său coleg de Seminar Nifon Matei, devenit stareț, al treilea ctitor al mănăstirii, care-i acordă schima monahală la 21 iulie 1941. A fost hirotonit la 26 iulie 1941 întru ierodiacon și ieromonah la 27 iulie 1941, la vârsta de 20 de ani, pe seama Mănăstirii Rohia, unde își avea metania, de către cărturarul și patriotul de pioasă aducere aminte, Episcopul Nicolae Colan al Clujului.

De acolo și-a îndeplinit cu credință și dăruire misiunea de păstor sufletesc în mai multe parohii din Nordul Transilvaniei într-o perioadă de grele încercări pentru poporul nostru. A fost apoi transferat la Mănăstirea „Sf. Ilie Proorocul” din Toplița în anul 1942, iar după scurt timp, în 1944, și-a reluat cursurile seminarele de la Rîmnicul Vilcea, pe care le-a continuat apoi la Seminarul Teologic „Nifon Mitropolitul” din București absolvindu-le în 1948.

Era firesc să-și continue, cu multă rîvnă, studiile teologice superioare, terminînd Institutul Teologic din București în 1952 cu calificativul „excepțional”.

Pentru merite deosebite cîștigate prin muncă asiduă, a fost hirotonit protosinghel de Conducerea Eparhiei Rîmnicului. În timpul studiilor i s-a încredințat misiunea de a construi Mănăstirea „Martirii Neamului” în Baia de Arieș, în care scop a fost numit stareț. Obişnuit cu asperitățile vieții, și-a cîștigat încrederea superiorilor ocupînd tot din timpul studenției funcția de responsabil al Internatului școlii de cîntăreți din București. „Inchinoviat” apoi la Mănăstirea Căldărușani în 1953, a fost numit ca preot deservent la Catedrala Sf. Patriarhii, în același timp profesor la Școala monahală a obștei patriarhale de la Mănăstirea Antim.

P. S. Episcop Emilian, viguros vlăstar al țăranimii maramureșene, ucenic zelos al celor doi mari stareți ai mănăstirii de la Rohia — Gherontie Guțu și Nifon Matei — elev și student eminent al celor mai înalte instituții teologice, apreciat în mod deosebit de Prea Fericitul Patriarh Justinian era, prin temeinica sa pregătire teologică și dovezile date, în funcțiile prin care a trecut, chemat să urce, cu demnitate, spre treptele cele mai înalte ale ierarhiei bisericești — un pilduitor cursus honorum. Astfel, este chemat de I. P. S. Teofil în funcția de vicar administrativ la Episcopia Românilui și Hușilor, unde timp de 7 ani, 1957—1963 își îndeplinește cu sîrg îndatoririle față de Eparhia vacantă, sub îndrumarea I. P. S. Mitropolit Iustin

al Moldovei și Sucevei, fapt pentru care a fost cinstit cu rangul de „arhimandrit” în anul 1958.

După această vastă experiență pastorală de adîncă cunoaștere a problemelor bisericești, P. S. Sa Emilian revine în Transilvania cu o bogată merinde spirituală de drum lung, în floarea vîrstei, în plin avînt creator, hotărît să se consacre, cu totul, unor sarcini eclesiastice.

În anul 1963, Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia avea să primească în persoana P. S. Sale, un destoinic organizator — om providențial pentru acest așezămînt — care avea să-i dea pe lîngă deosebite realizări administrative și un conținut cultural-bisericesc.

Aici, în Alba Iulia timp de un deceniu, cu mijloace modeste la început de drum, a reușit cu colaboratorii săi între care Pr. Pleșa Petru, să-i redea acestui așezămînt, prin restaurare, frumusețe, iar prin concepție semnificația de simbol al unității naționale și spirituale a poporului nostru. Pe linie liturgică, prin slujbele săvîrșite aici, a căutat să împodobească și să pună în valoare frumusețea cultului divin ortodox, așezămîntul Reîntregirii devenind un loc de mîngîiere pentru credincioșii din Alba Iulia și împrejurimi, iar pentru numărul zecilor de mii de turiști din țară și din străinătate, care au vizitat în număr din ce în ce mai mare acest sfînt locaș, un adevărat izvor de trăire a sentimentelor patriotice.

Pentru scoaterea la lumină a trecutului bisericesc al acestor meleaguri P. S. Sa a inițiat, cu sprijinul Prea Fericitului Patriarh Justinian și al altor binevoitori, executarea unor săpături arheologice sistematice cu specialiștii Muzeului Unirii, pentru descoperirea urmelor catedralei Mitropoliei Transilvaniei, rectitorită de Mihai Viteazul în Alba Iulia.

Evenimentul care a dat un nou impuls activității P. S. Sale a fost vizita în Alba Iulia a Domnului Președinte Nicolae Ceaușescu din 8 octombrie 1966 în urma căreia s-au alocat fondurile masive necesare prin Direcția Monumentelor Istoric, pentru restaurarea Catedralei Reîntregirii și a incintei sale.

Paralel cu intensă sa activitate pastoral-socială și administrativ-gospodărească, P. S. Episcop Emilian, s-a preocupat în permanență și cu scrisul, publicînd o seamă de predici și studii în revistele bisericești, elaborînd o lucrare monografică mai extinsă „Alba Iulia, oraș bimilenar”, apărută în 1975 și cu aprobarea Sf. Sinod, tipărind un „Îndreptar ortodox”, iar în prezent avînd sub tipar o „Carte de rugăciuni”.

Bunul Dumnezeu a rînduit să fie chemat spre slujiri tot mai înalte. Astfel, în 1973, fiind cunoscută vrednicia sa de bun chivernisitor al talanților încredințați și de bun organizator cu multă experiență administrativă, P. S. Emilian a fost chemat la propunerea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, în 1973, la funcția de Episcop-vicar la Mitropolia Ardealului, iar în ziua de 2 septembrie 1973, a fost investit și cinstit cu harul arhieriei.

În răstimpul de 2 ani, cît a fost colaborator apropiat al I. P. S. Mitropolit Nicolae, P. S. Episcop Emilian s-a făcut tuturor toate pentru ca prin întreita slujire cu care a fost îmbrăcat de arhierieul veșnic Iisus Hristos, să aducă bună roadă în ogorul Bisericii și Patriei, chemînd pe toți preoții și credincioșii la muncă pentru mai binele Bisericii străbune și prosperarea vieții noi în Patria noastră.

Meritele P. S. Sale au fost apreciate prin acordarea unor sinodalii și ordinul 23 August cl. a III-a cu prilejul aniversării a 30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă.

Anul 1975 a adus cu sine în cadrul marilor serbări de la Alba Iulia — Bimilenarul Municipiului și 375 de ani de la Unirea celor trei țări românești sub Mihai Vodă Viteazul, precum și aniversarea a 90 de ani de Autocefalie a Bisericii Ortodoxe Române și 50 de ani de Patriarhat, refacerea Episcopiei de Alba Iulia.

Persoana potrivită să înnoade firul istoric cu ierarhii vechiului scaun vlădicesc din Alba Iulia, nu putea fi alta decît un fiu din popor, crescut de mic în Biserică, un bun cunoscător al trecutului istoric al Alba Iuliei, al Transilvaniei, al Bisericii în general, un slujitor cu experiență administrativă și devotat vremurilor pe care le trăim.

Astfel, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu unanimitate de voturi, a ales în ziua de 14 decembrie 1975, ca primul episcop al refăcutei Eparhii de Alba Iulia, pe P. S. Emilian, alegere confirmată prin Înaltul Decret prezidențial nr. 289 din 29 decembrie 1975.

Începutul anului 1976, ziua de 25 ianuarie, încredțează pentru Biserica Ortodoxă Română și în mod special pentru Biserica Transilvăneană, evenimentul înscăunării P. S. Episcop Emilian.

Un vast orizont se deschide acum înaintea P. S. Emilian cu explicabile și inerente greutăți de reluare, pe un plan nou, în armonie cu imperativele vremii, a unei largi și semnificative tradiții, dar, așa cum mărturisește P. S. Sa în prima pastorală, își va îndeplini, cu ardoare, pînă la capăt misiunea sa.

P. S. Episcop EMILIAN BÎRDAȘ al Alba Iuliei

„În calitatea noastră de Episcop nou înscăunat al acestei istorice Episcopii, gîndul nostru nu este altul decît continuarea frumoaselor tradiții de slujire a Bisericii și a neamului nostru, care a constituit în trecut un titlu de glorie pentru istorica Mitropolie de Alba Iulia, dar, de data aceasta, într-o țară liberă și independentă, într-o țară suverană, angajată cu toate forțele ei în făurirea unei vieți mai bune și fericite pentru toți fiii Patriei, indiferent de religie sau naționalitate.”

Cu acest prilej, P. S. Emilian în înțelegere cu membrii Permanenței și Conducerea forurilor superioare, a acordat unor clerici merituosi din Centrul Eparhial, protopopi sau preoți de parohie, unele distincții pentru munca lor devotată, depusă la organizarea Eparhiei, în activitatea pastorală și patriotică.

La acest popas de aniversări al celor 35 de ani dintre care 3 ani de vrednic arhierie, de slujire devotată a Altarului și a Patriei, aducem P. S. Sale, Prea Sfințitului Episcop Emilian de Alba Iulia, din partea colaboratorilor, a preoților și credincioșilor din de Dumnezeu păzita Eparhie de Alba Iulia, un călduros omagiu de admirație și devotament, dorindu-i rodnică arhipăstorie și îndelungată înzîlire pentru călăuzirea fiilor duhovnicești pe calea propășirii, înfrățirii și înfloririi Patriei.

Întru mulți ani, Prea Sfințite Părinte!

Pr. Toma Păunescu
Consilier economic

Prof. Ion Berciu
Bibliotecar principal

De vorbă cu credincioșii

Despre Sfântul Botez

— Părinte, aș vrea să știu ce este Sf. Botez?

— Botezul, fiule, este o sfință taină prin care se face intrarea în Biserică, prin el se șterge păcatul strămoșesc și păcatele personale.

— Ce este acela păcat strămoșesc?

— Ai citit în Sf. Scriptură că strămoșii noștri, prima pereche de oameni au greșit, călcând porunca lui Dumnezeu spre paguba lor și a noastră. „Printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor din pricină că toți au păcătuit” (Rom. 5, 12). Așa că prin greșala unuia au fost osândiți toți oamenii (Rom. 5, 19). Dar altundeva zice: „Chiar din pîntecele maicii lor rădesc cei ce spun minciuna” (Psalm. 56, 3). Tot așa se spune: „Iată că sînt născut în nelegiuire și întru păcate m-a născut maica mea” (Psalm. 50, 5), iar dreptul Iov care a fost greu încercat, dar nici odată descurajat, zice: „Cum ar putea să fie curat cel ce se naște din femeie” (Iov 25, 4). Precum vezi, fiule, toți ne facem vinovați de păcatul strămoșesc, toți ne naștem cu păcat.

— Părinte, nu înțeleg ce vină am eu pentru păcatul lui Adam?

— Fiule, aceasta este o taină mare, căci atunci cînd este vorba de noi și Dumnezeu sînt multe taine. Mîntea noastră fiind mărginită, nu înțelegem această taină.

— Și atunci, părinte, dacă mă nasc cu păcat este un rău nu e așa?

— Așa este, fiule, cel mai mare rău este păcatul. Nimic în lume nu strică viața ca păcatul; în familie, în biserică și în lume.

— Și cum pot eu, părinte, să scap de acest rău așa de mare?

— Numai prin botez în numele Sf. Treimi, fiule, căci așa ne-a învățat Mîntuitorul prin Sf. Apostoli, cînd zice: „Botezîndu-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al Sf. Duh” (Matei 28, 19).

— Deci, părinte, botezul este neapărat necesar.

— Neapărat necesar, fiule, „că de nu se va naște cineva din apă și din duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3, 5), sau „Fiecare din voi să se boteze spre iertarea păcatelor și veți primi darul Sf. Duh” (F. Ap. 2, 38).

— Părinte, cum se iartă în botez păcatele?

— Iată, fiule, precum apa spală curățenia trupului, așa Duhul spală necurătenia sufletului și astfel ne facem întregi, curați.

— Am înțeles, părinte, dar unii spun că nu trebuie să botezăm copiii, ci numai pe cei mari, căci copiii nu au păcat.

— Cum, fiule, nu ai înțeles din atîtea texte de mai sus că toți ne naștem cu păcat, chiar și copiii?

— Părinte, se mai spune că degeaba botezăm pe copii, căci ei tot nu știu că n-au credință și să ne botezăm cînd sîntem mari. Atunci știm și avem și credință.

— Aceasta este judecată greșită, fiule. Oare noi știm tot ce face Dumnezeu pentru noi? Dacă multe nu le știm, crezi că Dumnezeu nu lucrează asupra noastră? Doar sînt mulți oameni muți, care nu ne pot spune ce simt și, dacă nu pot spune, înseamnă că nu au simțămîntul credinței? Așa și pruncii au în ei sădit de la Dumnezeu simțămîntul credinței, chiar dacă nu-l pot spune.

N-ai citit ce spune Cartea Sfîntă despre pruncii: „Din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvîrșit laudă” (Matei 21, 16). Deci e vorba de o laudă a simțirii, chiar dacă nu a gurii. Dar de multe ori e mai de preț o laudă a inimii decît a buzelor. Căci se zice undeva: „Acest popor zadarnic mă cinstește cu buzele și cu inima este departe de mine”; iar în alt loc se arată limpede că pruncii au credință: „Cel ce va sminti pe aceștia mici care cred în mine” (Matei 18, 6)... Vezi cum însuși Domnul nostru Iisus Hristos mărturisește că pruncii au credință. În alt loc ni se arată că Dumnezeu poate sfinți prin harul Său chiar și pe cei din pîntece: „Înainte de a ieși din pîntece te-am sfințit prooroc” (Eremeia 1, 5). Cred că înțelegi, fiule, din cele arătate și din dreapta judecată, că pruncii au credință, deși nu pot mărturisi prin viu grai.

— Dar de ce, părinte, cînd se botează copilul îl duc nașii la botez și ei răspund pentru el?

— Așa ne-a învățat Sf. Biserică, că dacă ei nu pot să-și mărturisească credința, pot să mărturisească alții pentru ei.

— Cum pot alții să mărturisească credința pentru ei?

— Întrebi, fiule, ca și cum n-ai cunoaște Sf. Scriptură. Nu-ți aduci aminte cum pentru credința celor 4 ce au coborît pe slăbanog de pe acoperiș în casă, Mîntuitorul a iertat pe slăbanog: „Și văzînd Iisus credința lor a zis slăbanogului: iartă-ți-se ție păcatele” (Matei 9, 2). Vezi cum pentru mărturisirea credinței unora se iartă păcatele altora? Apoi n-ai citit de fiica lui Iair, pe care o înviașe Mîntuitorul pentru credința tatălui ei? „Crede numai și va învia fiica ta” (Luca 8, 50). Și tot așa au mărturisit sutașul pentru sluga sa, hananeanca pentru fiica sa. S-au botezat și case întregi, casa lui Ștefana, temnicherul și toată casa lui precum se arată în: (I Cor. 1, 16; Fapte 16, 15; 16, 33). Toată casa, deci și copiii.

Sfînta Tradiție ne-a lăsat îndemnul, ca să se boteze copiii pînă ce nu le cresc unghiile, iar pe mormintele primilor creștini s-au găsit inscripții în care se spunea că aici se odihnește pruncul cutare de 8 zile și e botezat.

Deci, poți să vezi, fiule, că nici Sf. Scriptură, nici Sf. Tradiție nu sînt străine de botezul pruncilor și părerea că nu trebuie botezați pruncii este contrară dreptei credințe.

— Părinte, ce se alege de pruncii care mor nebotezați? Că zic unii că tot merg în cer, deși sînt nebotezați.

— O, fiule, și-n aceasta se vede lipsa de dreapta credință. Iată ce scrie în Sf. Scriptură: „Cine nu va crede va fi osîndit” (Marcu 16, 16), iar altundeva: „Cel ce nu crede în Fiul nu va avea viață” (Ioan 3, 36). Vezi cum se contrazice aceștia pe ei înșiși. Cum pot intra însă în cer și în viața veșnică fără credință? Dacă aceștia zic că pruncii nebotezați intră în cer, trebuie să aibă convingerea că ei și cred, căci fără credință nu pot vedea viața veșnică. Deci dacă pruncii pot intra în viața veșnică pentru că cred, de ce nu se pot și boteza? Dacă pot intra în viața veșnică se pot și boteza, că mai mare e viața veșnică decît botezul. Cum pot primi ceva mai mare, iar ceva mai mic nu?

— Așa este, părinte. Îmi dau seama că e mare lucru să ai o dreaptă judecată și în mare rățacire poți ajunge dacă-ți lipsește dreapta judecată.

Pr. I. Mihăilțan

Veste bună

(Urmare din pag. 1)

iubim pe aproapele pînă la moarte, nu numai pentru dreptul firii, ci și pentru preacinstitul sînge vărsat pentru noi al lui Hristos, care ne-a poruncit aceasta” (p. 138).

Iată, în sfîrșit, și alt text.

„Voia lui Dumnezeu se face precum în cer așa și pe pămînt, atunci cînd, precum s-a spus, nu ne mîndrim unii asupra altora, cînd sîntem uniți în-treolaltă, nu numai fără pismă, ci și cu simplitate întru împărțirea de dragoste, de pace și de bucurie, socotind cum se cuvine înaintarea aproapelui ca a noastră și rămînerea în urmă a aceluia ca o pagubă a noastră” (p. 308).

Cele cinci volume ale Filocaliei, cu care părintele profesor D. Stăniloae a îmbogățit Teologia, sînt un izvor prețios pentru predica și trăirea creștină, hrănită dintr-o substanță autentic ortodoxă. Căci nu este de ajuns, precum remarcă pe bună dreptate traducătorul Filocaliei, să-i spui omului să facă binele și să nu facă răul la arătare” (Cuvînt înainte, vol. I).

El trebuie învățat să cîștige anumite deprinderi launtrice, să capete un discernămint clar între ceea ce este bine și ceea ce este rău; are nevoie să cunoască modele și pilde vrednice de urmat, să ajungă spre cerul luminos al unei viețuiri morale.

Cucerind aceste înălțimi, credinciosul întărit prin lucrarea harului dumnezeiesc devine un element activ în slujba binelui comun, în slujba semenilor săi. Filocalia este o comoară bogată de învățătură și experiență a vieții creștine, o chemare spre o cît mai strînsă comunicare cu Dumnezeu.

Pentru mulți poate părea rugăciunea personală ca un „egoism religios”, ca un drum de depărtare de oameni, neștiind că a te ruga înseamnă a vorbi cu Dumnezeu și cel ce are exercițiul vorbirii cu Dumnezeu știe să vorbească și să trăiască în pace și bună înțelegere cu semenii săi.

Fără îndoială, în zilele noastre, se scrie și se vorbește mult în domeniul bisericesc. Este însă de lipsă ca propovăduirea și scrisul religios să fie

† Traian Chirilă

În ziua de 12 mai 1976 a încetat din viață, doborât după o lungă și chinuitoare boală, Traian Chirilă, cel ce timp de 39 de ani a fost ucenic tipograf, meșter tipograf și mult timp responsabil al Tipografiei eparhiale din Sibiu.

Răposatul întru Domnul Traian Chirilă s-a născut la 9 noiembrie 1925 în orașul Sibiu. La vîrsta de 14 ani, intră ucenic la tipografie, la recomandarea mitropolitului Nicolae Bălan și timp de patru ani deprinde de la meșterii tipografi meșteșugul și tainele tiparului, avînd în acest sens o înclinație deosebită. În 10 noiembrie 1943 terminînd ucenicia se angajează culegător la Tipografia Eparhială, funcție pe care o deține pînă la 1 martie 1948 cînd i se încredințează răspunderea de conducător al tipografiei, funcție pe care o deține pînă în noiembrie 1962.

Simțindu-se subrezit cu sănătatea, cere pensio-narea, care i se aprobă începînd cu data de 1 februarie 1968.

În 16 septembrie 1944 s-a căsătorit cu Răulea Sofia, angajată și ea la aceeași tipografie.

În ultimul timp boala i s-a agravat și înainte de a-și da obștescul sfîrșit a fost spovedit și împărtășit cu Sf. Taine.

Aflînd despre vestea încetării sale din viață, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a delegat pe P. C. vicar Tr. Belascu și P. C. consilier cultural Gh. Papuc ca împreună cu cei doi preoți de la parohia Sibiu-Inferior, P. C. I. Chioariu și T. Burcuș și P. C. V. Cheșcu (Ocna Sibiului), să săvîrșească slujba înmormîntării, care a avut loc în biserica parohială, vineri 14 mai 1976, ora 14, răspunsurile fiind date de un cor restrîns de studenți teologi sub conducerea P. C. prof. Gh. Șoima.

Despre viața și activitatea răposatului Tr. Chirilă a vorbit P. C. vicar Tr. Belascu, care a scos în evidență faptul că adormitul în Domnul a activat sub fericita păstorie a ultimilor trei mari mitropoliți ai Ardealului: N. Bălan, N. Colan și I. P. S. Nicolae Mladin, actualul nostru arhiepiscop și mitropolit. Tr. Chirilă, a spus P. C. Sa, nu a fost numai un simplu tipograf care cunoștea foarte bine meseria sa, ci și un scriitor, căci el nu numai culegea litere pentru articolele și cărțile pe care le tipărea ci își însușea și conținutul lor, astfel că el a putut să scrie articole și chiar o carte despre meșteșugarii români din Sibiu.

A vorbit de asemenea P. C. pr. T. Burcuș, răposatul fiind enoriaș din sectorul său.

Sicriul cu rămășițele pămîntești ale celui ce a fost vrednicul tipograf Traian Chirilă a fost dus cu carul mortuar la cimitirul comunal din Sibiu, unde P. C. pr. I. Chioariu a citit rugăciunile de iertare și a pecetluit groapa în nădejdea învierii obștești.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească.

Pr. T. Burcuș

2. Sf. Taină a Mirungerii

(Urmare din pag. 2)

alte, cu toate că mulți creștini nu-și dau seama de aceasta, iar alții nu cunosc lucrarea Tainei acesteia; iar alții după cuvîntul apostolului se îndoiesc chiar că există Duhul Sfînt din pricină că atunci cînd au primit această Taină erau nevîrstnici și neînstare de a judeca, iar odată ajunși la vîrsta priceperii, ei s-au înrăutățit și s-au orbit sufletește... Așa dar Taina Sfîntului Mir își face roadele sale în toți cei ce-L primesc, dar nu toți simt darurile ce se pogoară peste ei și nici nu se grăbesc toți să tragă folos din această comoară ce li se dă” (Nicolae Cabasila).

Pr. conf. Ioan I. Ică

hrănit din substanța gîndirii și trăirii patriotice. Se pare că în activitatea noastră gîndim mai puțin și facem și mai puțin. Și aceasta tocmai într-un timp în care valoarea și demnitatea omului se validează prin fapte.

Putem să întărim credința dacă îi arătăm rolul și funcția ei în viață, dacă se manifestă prin roade, așa cum s-a manifestat în viața primilor creștini, în viața bărbaților care au dus o viață îmbunătățită și prin aceasta au fost raze de lumină în mijlocul semenilor lor.

Filocalia ne oferă o astfel de comoară și cale de slujire lui Dumnezeu și oamenilor. Ea se așteaptă gustată și urmată în primul rînd de cei ce sînt investiți cu puterea îmbunătățirii vieții credincioșilor, adică de noi de preoți.

Părintele VASILE